

افزایش تبادلات تجاری میان تهران و اسلام آباد، پروژه خط لوله انتقال گاز، فعالیت های خرابکارانه گروهک های تروریستی و تنش های مرزی بین دو کشور؛ مهم ترین محور های اظهارات سفیر پاکستان در گفت و گوی اختصاصی با خراسان بود

بندر گوادر و بندر چابهار؛ همکاری به جای رقابت

۶۶

هادی محمدی - محمد مدثر تیپو، سفیر جمهوری اسلامی پاکستان در تهران از آن شخصیت های دیپلماتیک است که بعد از چند دقیقه همکلامی با او متوجه تبحر و تسلطش بر حوزه کاری اش می شوید. این راز مانی بیشتر فهمیدم که در مصاحبه با او وقتی از آقای سفیر درباره گروهک تروریستی «جیش العدل» پرسیدم، ابتدا تصریح کرد که نام در ست تر آن «جیش الظلم» است و بعد توضیح داد که نباید تروریسم در منطقه را به یک گروهک تقلیل داد با این که تاکید دارد مرز های ایران و پاکستان مرز های صلح هستند نه مرز های تنش. او البته تاکید دارد نباید تروریسم بر همه شئون روابط دو جانبه ایران تاثیر بگذارد. آقای تیپو از ۲/۵ برابر شدن حجم تجارت میان ایران و پاکستان در آینده خبر داد و این را هم گفت که می توان تحریم را باتها تر و استفاده از بازار چه های مرزی خنثی کرد. سفیر پاکستان طبق انتظاری که می رود، هند را مقصر در روابط تاریک میان دهلی و اسلام آباد می داند و درباره افغانستان تصریح دارد که ثبات و آرامش برای افغانستان می تواند برای همه کشور های پیرامونش مفید باشد. به انتخابات پارلمانی پاکستان که می رسیم آینده را روشن ترسیم می کند، هر چند معتقد است انتقال قدرت پیچیده ای در پاکستان داشته اند و خوشحال است که این روند به صورت قانونی صورت گرفته است. از سفیر درباره خط لوله گاز ایران به پاکستان موسوم به خط لوله صلح هم پرسیدم، وی ضمن تایید خبر آغاز فرایند احداث خط لوله به طول ۸۰ کیلومتر در داخل خاک این کشور، این را هم گفت که همچنان پروژه خط لوله صلح در دستور کار و در حال رایزنی است و مسیر درستی را می پیماییم. او همچنین معتقد است بندر گوادر پاکستان و بندر چابهار ایران می توانند به جای دو بندر رقیب، دو بندر همکار باشند و تجار دو طرف در این دو بندر مهم سرمایه گذاری کنند. مشروح این گفت و گورا که در آخرین روز های سال ۱۴۰۲ انجام شد، در ادامه می خوانید.

آمریکا کار شکنی می کند؟

خبر این طور نیست. ما دنبال راه حل هستیم و دو طرف در حال رایزنی هستند و در مسیر درستی به سر می بریم. یک مسئله مهم در این جاریز پروژه هاست که پیچیدگی های زیادی دارد. با توجه به رایزنی های اخیر خیلی امیدوار به اجرای این پروژه هستم.

۶۶

حجم تبادلات تجاری بین دو کشور هم اکنون دو میلیارد دلار است و دنبال این هستیم که این را به ۵ میلیارد دلار برسانیم که برای رسیدن به این هدف باید کالاهای بیشتری بین ایران و پاکستان تبادل کنیم. دنبال این هستیم که ظرفیت تها تر را بین دو کشور فعال کنیم و کالاهای بدون ارتباطات مالی تبادل شوند همچنین بازار چه های مرزی نیز باید فعال شوند

به تازگی از سوی سخنگوی وزارت خارجه پاکستان عنوان شده کار ۸۰ کیلومتر این خط لوله در خاک پاکستان به زودی آغاز خواهد شد. این را تایید می کنید؟ آیا برنامه ای برای افزایش این مسیر دارید و به ویژه این که به هند متصل شود؟

مهم ترین چیز این است که ما به یک فهم مشترک برسیم و این پروژه را جلو ببریم. آن چیزی که من می توانم بگویم این است که در مسیر درستی قرار داریم.

تایید می کنید کار ۸۰ کیلومتر احداث خط لوله گاز به زودی شروع می شود؟

بله، ما در حال کار در این حوزه و در این مسیر هستیم.

شما سرمایه گذاری سنگینی در بندر گوادر با همکاری چینی ها انجام می دهید. آیا این یک نوع رقابت با بندر چابهار ایران است که هندی ها قرار است آن را تکمیل کنند؟ آیا شما مسیر گوادر به آسیای میانه را مطلوب تر از چابهار می دانید؟

بندر گوادر برای ما بسیار مهم است زیرا بندر دریای عمیق ما محسوب می شود. بندر گوادر ظرفیت های جدی و مهمی دارد و چینی ها هم سرمایه گذاری کردند اما من این رایک رقابت نمی دانم. در واقع یک کمک به توسعه منطقه ای است. دو طرف در حال رشد هستند و می توانند یک همکاری بین دو کشور باشد یعنی هم گوادر از تجربه چابهار استفاده کند و هم چابهار از گوادر بنابر این رقابت نیست و می تواند همکاری باشد و ما از سرمایه گذاری تجار ایرانی در گوادر و تجار پاکستانی در چابهار استقبال می کنیم.

متأسفانه با وجود همه رقابت ها و همکاری های که ایران و پاکستان دارند، در سال های اخیر شاهد برخی تنش ها در مرز مشترک دو کشور هستیم و گروه های تروریستی در مرز مشترک فعالیت هایی می کنند که به نفع هیچ کس نیست و حتی اقدامات تروریستی آن ها باعث کشته و زخمی شدن تعداد زیادی از غیر نظامیان

را تشویق می کند تا به سمت حل این مشکلات بروند. باید گروه هایی که این مسائل را دنبال می کنند، شرایط را در ک کنند و مشکلات واقعی را بفهمند. تروریست ها هیچ وقت متوقف نمی شوند و دنبال خراب کردن روابط دو کشور هستند اما مهم این است که به این دام نیفتیم که نخواهیم افتاد. مکانیسم هایی برای مقابله با تروریسم وجود دارد که امتحان خود را پس داده اند و باید از این راهکار های فنی استفاده کرد.

شما معتقدید مسدود کردن مرز با فنس یا دیوار های بتنی کار درستی است؟

باید توجه کنیم به گذشته و جغرافیای دو کشور که متصل به هم هستند اما مسئله ای که من می خواهم بگویم این است که نباید کلیات روابط دو کشور را محدود به تروریسم کرد، باید نگاه بازتری داشت. من الان تاکید دارم روابط اقتصادی و این نوع ارتباطات را تقویت کنیم. مسئله مبارزه با تروریسم بخشی از روابط ماست و این موضوع نباید همه روابط تهران و اسلام آباد را تحت تاثیر قرار دهد.

طبق همان قرار داد امنیتی که گفتیم، باید افسران ارشد نظامی ایران و پاکستان در کشورهای همدیگر مستقر می شدند تا در مواقع تنش به سرعت تصمیم گیری کنند. این موضوع به کجای رسید و آیا منصوب شدند؟

ما در حال کار روی این مسئله هستیم.

در موضوع روابط اقتصادی یکی از مشکلات ما با سایر کشور ها بحث تحریم هاست. آیا با پاکستان هم چنین مشکلی داریم و راه حلی برای آن پیدا کردید؟

ایران توانایی اقتصاد بسیار عمیقی دارد و ما در این موضوع دنبال راهکار های جدید هستیم. تها تر و بازار چه های مرزی بخشی از این راه حل هاست. از طریق تها تر، تجار دو طرف می توانند با هم مشارکت کنند و راه های خوبی برای تبادل کالا بیابند.

یکی از حوزه های همکاری یا رقابت بین ایران و پاکستان موضوع افغانستان است و تا افغانستان آرامش نداشته باشد منطقه ما نیز آرامش نخواهد یافت. پاکستان چه راه حلی برای این مشکل دارد که کشورهای دیگر از جمله ایران هم همراهی کنند؟

اگر چه صلح و ثبات در افغانستان بسیار کلیدی و مهم است اما به نظر من ظرفیت های کلیدی نیز وجود دارد که بتوانیم به سمت صلح و ثبات در افغانستان حرکت کنیم. باید ظرفیت های مختلف را فعال کنیم که یکی از این ظرفیت ها سازمان اکوست که مقر آن در ایران قرار دارد و بسیاری از کشورهای منطقه می توانند کار کنند. باید یک فهم مشترک شکل بگیرد تا به سمت یک همکاری اقتصادی حرکت کنیم. مسئله بسیار مهمی است. افغانستان همسایه ماست و باید در راستای صلح و ثبات در این کشور حرکت کنیم.

یکی از ظرفیت های تجاری ایران جایگاه ژئوپلیتیک ایران برای کریدور های حمل و نقل بین المللی است. این نگاه را پاکستان هم نسبت به ایران دارد؟

قطعا همین طور هست و این ظرفیت قطعی به شمار می رود و برای همین به سازمان اکو اشاره کردم. الان یک مسیر ترانزیتی بین ایران و پاکستان و ترکیه به صورت راه آهن داریم که موضوع مهمی است همچنین یک توافق درباره کامیون ها و مسیر جاده ای داریم که کامیون های پاکستانی می توانند به ایران و سپس ترکیه و بعد از آن به اروپا بروند. ایده جذاب و خیره کننده ای است که دو کشور باید روی این مسئله کار کنند تا به یک وضعیت عملی و ملموس برسند.

مادر پاکستان مسامحه حداقلی و تحمل صفر را در برابر گروه های تروریستی داریم و به هیچ عنوان حضور این ها را تحمل نمی کنیم البته نمی خواهم تروریسم را به گروه جیش الظلم تقلیل بدهم زیرا مسئله عمیق تر از این است مهم این است که دو طرف به یک فهم مشترک برسند و با هم علیه تروریسم کار کنند چون تهدید مشترک ایران و پاکستان محسوب می شود و باید بر این اساس قالب های همکاری را تعریف کنیم و تبادل اطلاعات علیه تروریسم داشته باشیم

زیر ساخت های مناسب این مسیر ها را این سه کشور دارند یا نیاز به سرمایه گذاری بسیار بیشتری است؟

بحث سرمایه گذاری فرایند مداومی است. ما الان یک سرمایه گذاری ۵۰ میلیارد دلاری از طرف چین در پاکستان داریم که پروژه های مختلف سد سازی، فیبر نوری، نیروگاه ها، مسیر های ارتباطی و... را شامل می شود. این پروژه به تقویت زیر ساخت ها در پاکستان کمک می کند، همچنین به نظرم با همکاری چین و ترکیه که ما و ایران روابط خیلی خوبی با آن ها داریم می توانیم به رشد خوبی در این حوزه ها برسیم. نیروی انسانی مناسبی هم در ایران و پاکستان داریم که فوق العاده نخبه هستند و می توانند کمک کنند.

یکی از نگرانی های مردم و رسانه های ایران درباره پاکستان حضور گروه های تندروی ضد شیعه در پاکستان است. دولت شما چه برنامه ای برای مهار این گروه ها دارید؟

به قانون اساسی پاکستان نگاه کنید. در قانون اساسی پاکستان همه گروه های مذهبی و دینی و نژادی حفاظت می شوند و هر کس در پاکستان باشد حمایت دولت و سیستم قضایی را دارد. من در این جا با شما مخالفت می کنم که این گروه ها تندرو هستند. هر جا قانون نقض شود دستگاه های قضایی و ضابطین ما آن جا حضور دارند و برخورد می کنند بنابر این نگرانی جایی ندارد. پاکستان یک کشور متنوع است و این مسائل هم تقریباً در همه کشور ها رخ می دهد.

به تازگی شاهد انتخابات در پاکستان بودیم و تنش هایی شکل گرفت درباره هواداران آقای عمران خان و نمایندگان نزدیک به ایشان که انتخاب شدند. آینده سیاسی پاکستان را چگونه ارزیابی می کنید؟

من خیلی خوش بین هستم. یک انتخابات دموکراتیک را در پاکستان برگزار کردیم. پاکستان یک کشور دموکراتیک هست و طبیعی است که صداهای مختلفی هم وجود دارد و این صداها شنیده می شود. بعد از انتخابات دولت جدیدی روی کار آمد که دنبال پیشرفت است و آینده روشنی دارد. ما انتقال قدرت پیچیده ای داشتیم اما بر اساس قانون داخلی پاکستان صورت گرفت.

چرا هند و پاکستان نمی توانند اختلافات خود را به پایان برسانند؟ می دانید که این اختلافات برای کشورهای دیگر از جمله ایران که با هر دو کشور دوست است، نگران کننده است. بمب اتم در شبه قاره هند، رقابت بر سر پروژه های اقتصادی، موضوعات کشمیر و... ایران می خواهد هند و پاکستان مثل دو همسایه دوست در کنار هم باشند. آیا راهکار مناسبی برای این موضوع وجود دارد؟

اولا پاکستان کشوری است که همواره دنبال صلح و ثبات بوده و تاریخ ما هم همین را می گوید. مسئله ای که وجود دارد این است که الان در هند یک دولت محافظه کار تندرو بر سر کار حضور دارد و بر خورد این ها با اقلیت های مذهبی و قومی را می بینید که چگونه است. در منطقه کشمیر اشغالی هم قوانین بین المللی و منشور سازمان ملل نقض می شود. این ها مسائلی است که در واقع این تنش ها را به وجود می آورد. پاکستان به دنبال حرکت رو به جلو و حل مسئله بوده تا به هر حله ای برسد که صلح و ثبات ایجاد شود. حتما این صلح و ثبات ضامن تقویت روابط بین دو کشور خواهد شد.

یک هفته دیگر، ۲۳ مارس، روز ملی پاکستان است. ضمن تبریک به شما بابت این روز، اگر صحبتی در این خصوص دارید بفرمایید.

بله این روز مهمی در تاریخ پاکستان است. در ۲۳ مارس قلعنامه تشکیل پاکستان در شهر لاهور شکل گرفت و در ۱۹۴۷ پاکستان متولد شد. بعد از آن ما همواره برای پیشرفت علمی و اقتصادی و... تلاش کردیم. به هر حال این روز بسیار پراهمیتی برای ملت پاکستان محسوب می شود و مردم در این روز با شور و هیجان جشن می گیرند که در واقع شادی و جشن استقلال است که نشان از جایگاه مهم و والای این روز در تاریخ پاکستان دارد.